

เศรษฐกิจไทยปี 2567... ภายใต้ปัจจัยตัวแปรภายในและภายนอกประเทศ

บทความฐานเศรษฐกิจ คอลัมน์เปิดมุมมอง ดร. ธนิต โสรัตน์

ฉบับวันที่ 15 ธันวาคม 2566

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

การที่จะประเมินภาวะเศรษฐกิจปีพ.ศ. 2567 คงต้องมองย้อนหลังกลับไปดูเศรษฐกิจปี พ.ศ.2566 ช่วงต้นปีवादฝันประเมินว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.6 หน่วยงานรัฐบางแห่งกล่าวไปถึงเกินร้อยละ 4.0 ณ เวลานี้ ประเมินว่าอย่างเก่งขยายตัวคงได้ประมาณไม่เกินร้อยละ 2.5 ใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2565) เป็นผลจากเศรษฐกิจโลกยังไม่ฟื้นตัวทำให้ภาคการส่งออกอาจหดตัวติดลบร้อยละ 1.62 การลงทุนรวมขยายตัวในอัตราต่ำมากเพียงร้อยละ 1.3 เป็นการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 2 การลงทุนภาครัฐหดตัวร้อยละ 0.8 ขณะที่กำลังการผลิตอุตสาหกรรม (CPU) ประมาณร้อยละ 62-64 เป็นผลจากคำสั่งซื้อทั้งจากต่างประเทศและในประเทศซบเซาโดยเฉพาะเป็นการผลิตที่ไม่มีการเก็บสต็อก สะท้อนจากการนำเข้า (มกราคม-ตุลาคม) สินค้าทุนและเครื่องจักรหดตัวร้อยละ 10.6 และการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปเพื่อใช้ในการผลิตหดตัวร้อยละ 10.9

ปัจจัยที่แสดงให้เห็นถึงเศรษฐกิจไทยอยู่ในอาการซึมคือภาวะเงินเฟ้อช่วงไตรมาส 4/2566 เงินเฟ้อหดตัวคาดว่าทั้งปีอาจเฉลี่ยประมาณร้อยละ 1.2-1.4 แสดงให้เห็นถึงความซบเซาของเศรษฐกิจ ส่งผลให้การจับจ่ายใช้สอยของประชาชนลดลงแต่ในอีกด้านหนึ่งสะท้อนราคาสินค้าที่ต่ำจากอุปทานส่วนเกินคือปริมาณสินค้าหรือผู้ขายของมากกว่าคนซื้อ เงินเฟ้อที่ต่ำอาจทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ 2.5 อาจไม่ปรับสูงขึ้นกว่านี้แต่ก็ขึ้นอยู่กับแนวโน้มดอกเบี้ยของสหรัฐฯ และธนาคารกลาง (FED) ยังไม่มีท่าทีที่จะลดดอกเบี้ยเนื่องจากยังมีความกังวลเกี่ยวกับเงินเฟ้อที่ต้องการให้ลดลง ปัจจัยบวกด้านเศรษฐกิจของปีพ.ศ. 2566 คือรายได้ภาคท่องเที่ยวที่ถึงเป้าหมายทั้งปีรายได้ 2.38 ล้านล้านบาท โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติที่คาดว่าจะมีประมาณ 28.028 ล้านคน คาดว่าจะสร้างรายได้ 1.314 ล้านล้านบาท สำหรับปีพ.ศ. 2567 ตั้งเป้าหมายนักท่องเที่ยวเกิน 35 ล้านคนรายได้รวม 3.3 ล้านล้านบาท โดยหวังว่านักท่องเที่ยวจีนจะเพิ่มจาก 3 ล้านคนเศษมาเป็น 8 ล้านคนซึ่งค่อนข้างเป็นความท้าทายเนื่องจากเศรษฐกิจจีนอยู่ในภาวะอ่อนแอจากการหดตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์และเดือนตุลาคมถึงขั้นเงินเฟ้อของจีนติดลบเป็นครั้งแรกในรอบประวัติศาสตร์ การที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาจับจ่ายใช้สอยและคนไทยมีการเที่ยวใกล้เคียงกับก่อนการแพร่ระบาดของโควิด19 ส่งผลให้ถึงแม้เศรษฐกิจจะมีภาวะซบเซาแต่การบริโภคของประชาชนยังขยายตัวได้ประมาณร้อยละ 6

ทิศทางเศรษฐกิจปีพ.ศ. 2567 มีการคาดการณ์ต่างกันออกไปจากค่าเฉลี่ยของหน่วยงานรัฐเศรษฐกิจจะขยายตัวได้ประมาณร้อยละ 3.2 และค่าเฉลี่ยของศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ

ภาคเอกชนขยายตัวได้ร้อยละ 3.075 การคาดการณ์เศรษฐกิจไทยจำเป็นต้องบูรณาการกับบริษัทเศรษฐกิจโลกเป็นปัจจัยสำคัญ เนื่องจากเศรษฐกิจของไทยพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศทั้งการนำเข้า-ส่งออก-ท่องเที่ยวในสัดส่วนที่สูง ทิศทางเศรษฐกิจโลกยังมีความเปราะบางและความอ่อนไหวจากหลายปัจจัย ธนาคารโลกหรือ World Bank ประเมินเศรษฐกิจโลกจะขยายตัวในอัตราต่ำประมาณร้อยละ 2.4-2.7 (ปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 2.1) ประเทศที่เป็นคู่ค้าหลักของไทยเศรษฐกิจล้วนขยายตัวต่ำกว่าปีพ.ศ. 2566

ฉกทศน์เศรษฐกิจไทยปีพ.ศ. 2567 มีความเปราะบางและไม่แน่นอนจากภาวะความเสี่ยงที่มาจากภายนอกเป็นปัจจัยภายนอกประเทศที่ไม่สามารถควบคุมได้เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวช้าและอาจซบเซามากกว่าปีที่ผ่านมา เกี่ยวข้องกับการฟื้นตัวของภาคส่งออกจะสามารถกลับมาเป็นบวกและภาคท่องเที่ยวจะมีการเติมเต็มทั้งปริมาณและมูลค่าได้เท่ากับหรือมากกว่าช่วงก่อนโควิด19 ขณะที่การใช้จ่ายและลงทุนภาครัฐที่หดตัวเกี่ยวข้องกับงบประมาณของรัฐที่ติดหล่มค้างพิจารณาอยู่ในรัฐสภาอาจต้องไปถึงเกือบกลางปีจึงจะสามารถใช้เงินได้ ปัญหาทางโครงสร้างของไทยคือหนี้ครัวเรือนที่สูงจนกลายเป็นวิกฤต จากข้อมูลเครดิตแห่งชาติหรือเครดิตบูโรไตรมาส 3/2566 สินเชื่อครัวเรือนมีจำนวน 13.5 ล้านล้านบาท ประเด็นที่น่ากังวลไม่ใช่ไปแก้หนี้หุ้มหมิมแก้หนี้ระบบแต่ต้องเข้าไปแก้ใ้ในพบว่าหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือไม่ชำระต้น-ดอกเกิน 90 วันเป็นหนี้ “Bad Debt” มูลหนี้ถึง 1.047 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนอยู่ในโครงสร้างหนี้ร้อยละ 7.78 ขณะที่หนี้ที่อยู่ระหว่างปรับโครงสร้างมาถึง 3 รอบที่เรียกว่า “Trouble debt restructure” มีมูลหนี้รวมกัน 9.931 แสนล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนอยู่ในโครงสร้างหนี้ร้อยละ 7.35 ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นหนี้กู้ซื้อบ้าน หนี้ส่วนบุคคล หนี้ซื้อรถยนต์-จักรยานยนต์และหนี้เครดิตการ์ด หนี้ครัวเรือนที่สูงเป็นเรื่องหนึ่งแต่หนี้เสียหรือหนี้ที่ปรับโครงสร้างแบบซ้ำซากมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 15.1 ของหนี้ทั้งระบบหากไม่เรียกว่าเป็นวิกฤตแล้วจะเรียกว่าอะไร

การก้าวผ่านของประเทศไทยคงไม่เกี่ยวข้องกับवलีสวยๆ หรือนโยบายเศรษฐกิจที่เลื่อนลอยประเทศไทยเหมือน “คนป่วยติดเตียง” GDP ในช่วงสิบปีโตเฉลี่ยเพียงร้อยละ 1.8 ต่ำสุดเมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนและประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จีดีพีช่วงสิบปีของไทยเมื่อเทียบกับประเทศในอาเซียน เช่น อินโดนีเซียขยายตัวร้อยละ 4.2 เวียดนามร้อยละ 7.5 มาเลเซียร้อยละ 2.6 และฟิลิปปินส์ร้อยละ 4.0 จีดีพีที่ขยายตัวในอัตราต่ำส่งผลต่ออัตราการเติบโตรายหัวหรือ “Income per Capita” เพิ่มในอัตราค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ 1.5 ขณะที่เงินเฟ้อเฉลี่ย 5 ปี ประมาณร้อยละ 1.7 ข้อมูลนี้บ่งบอกถึงกำลังซื้อที่อ่อนแอและการลดน้อยถอยลงของขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเศรษฐกิจ ประเด็นสำคัญคือการติดกับดักเศรษฐกิจที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่ำทำให้ต้องใช้แรงงานเข้มข้นในสัดส่วนที่สูงขณะที่ไทยเข้าสู่สังคมสูงวัยเต็มรูปแบบขาดแรงงานจำนวนมาก ประเด็นที่สำคัญคือการติดหล่มหนี้ครัวเรือนซึ่งใ้ในเป็นหนี้เสียและหนี้ปรับโครงสร้างซ้ำซาก ที่กล่าวเป็นความท้าทายของรัฐบาลและประเทศไทยจะมีภูมิสมารถรับมือกับผลกระทบที่เป็น “สึนามิ” มาจากเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวหรืออาจเลวร้ายกว่าเดิม...
